PAOLO MENGOZZI
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2007. február 15. [1]

I – Bevezetés

1. Jelen eljárás keretében a Bíróságnak a hulladékszállításról szóló, 2006. június 14-i, 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv által a mai nappal hatályon kívül helyezett, az Európai Közösségen belüli, az oda irányuló és az onnan kifelé történő hulladékszállítás felügyeletéről és ellenőrzéséről szóló, 1993. február 1-jei 259/93/EGK tanácsi rendelet [2] értelmezéséről kell határoznia a rendelet II. mellékletében szereplő hulladékok bizonyos kategóriái vonatkozásában. A kérdést előterjesztő bíróság különösen annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy érvényesül-e a bejelentési kötelezettség két különböző anyag kombinációjából származó hulladékanyag hasznosítás céljából történő kivitele esetén, amennyiben az anyagok ilyen kombinációját a 259/93 rendelet II. melléklete nem említi, de amelynek összetevői külön-külön szerepelnek a fenti listán.

1 – Eredeti nyelv: olasz.

2 – HL L 30., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 176. o. A 2001. december 28-i, 2557/2001/EK bizottsági rendelettel (HL L 349. 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 6. kötet, 378. o.) módosított hatályos változat (a továbbiakban: 259/93 rendelet).

II – Jogi háttér

A vonatkozó közösségi szabályozás

2. A jelen ügyben szóban forgó, a Közösség tagállamaira és harmadik országokra nézve is hatályos 259/93 rendeletet az Európai Közösségen belüli, az oda irányuló és az onnan kifelé történő hulladékszállításra vonatkozó felügyeleti és ellenőrzési rendszer létrehozása érdekében a környezet minőségének megőrzése, védelme és javítása céljából fogadták el, mégpedig a Közösségnek a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának és ártalmatlanításának ellenőrzéséről szóló, 1989. március 22-én Bázelben aláírt Egyezményben (a továbbiakban: bázeli egyezmény) és a (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet [OECD]) 1992. március 30-i határozatában [3] (a továbbiakban: OECD-határozat) tett kötelezettségvállalásai fényében.

3 – A hasznosításra szánt hulladék országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről szóló C(92)39 végleges OECD-határozat.

3. A jelen ügy szempontjából a rendelet következő preambulumbekezdései bírnak jelentőséggel:

„mivel a Közösség aláírta a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának és ártalmatlanításának ellenőrzéséről szóló, 1989. március 22-i bázeli egyezményt;

[...]

mivel a Közösség jóváhagyta az OECD Tanácsa 1992. március 30-i határozatát a hasznosításra szánt hulladék országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről;

[...]

mivel fontos, hogy a hulladékok szállításának felügyeletét és ellenőrzését oly módon szervezzék meg, amely számításba veszi a környezet minősége megőrzésének, védelmének és javításának szükségességét;

[...]

mivel a hulladékok típusától és végső rendeltetési helyétől, valamint attól függően, hogy a hulladékot hasznosításra vagy ártalmatlanításra szánják, különböző eljárásokat szükséges alkalmazni;

[...]

mivel a hasznosításra szánt hulladékoknak az OECD-határozat hatálya alá nem eső országokba történő kivitelének meg kell felelnie a környezetvédelmi szempontból helyes hulladékgazdálkodást lehetővé tevő feltételeknek;

[...]

mivel az OECD-határozat zöld jegyzékben felsorolt, hasznosításra szánt hulladékok szállítmányai általában mentesülnek e rendelet ellenőrzési eljárásainak hatálya alól, ugyanis az ilyen hulladékok rendszerint nem jelentenek kockázatot a környezetre, ha azokat a rendeltetési országban megfelelően hasznosítják;

[...]".

4. A 259/93 irányelv által létrehozott, a Közösségen belüli, az oda irányuló és az onnan kifelé történő hulladékszállításra vonatkozó eljárások lényegében három kritérium alapján különböztethetőek meg egymástól, nevezetesen a hulladék típusa alapján, az alapján, hogy a hulladékot hasznosításra vagy ártalmatlanításra szánják-e e műveleteknek a hulladékokról szóló, 1975. július 15-i 75/44/EGK tanácsi irányelv [4] szerinti osztályozása értelmében, valamint a rendeltetési ország alapján. Általánosságban, a Zöld Listán felsorolt hulladékanyagok szállítása alól engedett egyes kivételektől eltekintve, valamennyi típusú szállítás esetén kötelező az előzetes bejelentés.

5. Ami az első kritériumot illeti, a 259/93 rendelet a hulladékokat három listába sorolja, mégpedig a „hulladékok zöld listája" (II. melléklet), a „hulladékok sárga listája" (III. melléklet) és a „hulladékok vörös listája" (IV. melléklet) alá (a továbbiakban: „zöld lista", „sárga lista" és „vörös lista").

6. A 259/93 rendelet tizennegyedik preambulumbekezdése értelmében a zöld jegyzékben felsorolt, hasznosításra szánt hulladékok szállítmányai általában mentesülnek az e rendeletben előírt előzetes bejelentési kötelezettség hatálya alól, ugyanis az ilyen hulladékok rendszerint nem jelentenek kockázatot a környezetre, ha azokat a rendeltetési országban megfelelően hasznosítják.

7. A 259/93 rendelet 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„[...]

3. a) A csak hasznosítás céljából szállított és a II. mellékletben felsorolt hulladékok is ki vannak zárva e rendelet rendelkezéseinek hatálya alól, kivéve az alábbi b), c), d) és e) albekezdésben, a 11. cikkben és a 17. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében előírt rendelkezéseket;

b) az ilyen hulladékra a 75/442/EGK irányelv rendelkezései vonatkoznak.

[...]

[...]"

8. A zöld listán szereplő, az OECD-határozat hatálya alá nem tartozó, Kínában hasznosítás céljából szánt hulladékok tekintetében az alapeljárás tényállásakor hatályos, egyes hulladékfajtáknak a C(92)39 végleges OECD-határozat hatálya alá nem tartozó meghatározott országokba történő szállítására alkalmazandó, a 259/93/EGK tanácsi rendelet szerinti ellenőrzési eljárások meghatározásáról szóló, 1999. július 12-i 1547/1999/EK bizottsági rendelet [5] D. mellékletéből kitűnik,

4 – HL L 194., 39. o. Az irányelv 1996. május 24-i 96/350/EK határozattal (HL L 135., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás: 15. fejezet, 3. kötet, 59. o.) módosított, jelen esetben alkalmazandó változata, amelyet a hulladékokról szóló, 2006. április 5-i 2006/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 114., 9. o.) foglalt egységes szerkezetbe.

5 – Rendelet, HL L 185., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás: 15. fejezet, 4. kötet, 247. o.).

hogy Kínába a „zöld hulladékok" bizonyos kategóriái – beleértve a GA 120 7404 00, GC 020 kódokat, illetve a GH szakaszt – alatt szereplő hulladékok szállítása előzetes bejelentés nélkül is megengedett, azonban a China National Import and Export Commodities Inspection Corporation (CCIC) által végzendő kötelező szállítás előtti ellenőrzésre szükség van.

9. A hulladékok osztályozására vonatkozóan meg kell jegyezni, hogy valamennyi lista betűrend szerinti rendezett fejezetekre oszlik (pl. a műanyag hulladékokat nevesítő, fent hivatkozott GH szakasz), amelyek további részletes, beszámozott fejezetekre tagolódik [6].

10. A jelen eljárásban érintett hulladékok vonatkozásában az alábbi hulladékcsoportokat kell megemlíteni: GA 120 7404 00 (réz hulladéka és törmeléke), GH 013 (ex 3915 30) (vinil-klorid polimerek), a GC szakasz (egyéb fémtartalmú hulladékok), ezen belül a GC 010 kód (kizárólag fémekből és ötvözetekből álló elektromos szerelvények) és a GC 020 kód (hulladék elektronikai alkatrészek [pl. nyomtatott áramkörök, elektronikus alkatrészek, huzal stb.], valamint alapanyagként használható, illetve nemesfémek hasznosítására alkalmas elektronikus alkatrészek).

11. A hulladékok zöld listájához fűzött bevezető, amelyet a 259/93 rendelet 42. cikkének (3) bekezdése alapján a rendelet II., III. és IV. mellékletének végrehajtásáról szóló, 1984. október 21-i 94/721/EK bizottsági határozat [7] iktatott be, a következőképpen rendelkezik:

„A hulladék – függetlenül attól, hogy az szerepel-e ebben a listában – nem szállítható zöld listás hulladékként akkor, ha más anyagokkal olyan mértékben szennyezett, hogy a) a hulladékkal kapcsolatos kockázatok megnövekedése miatt indokolt a hulladék felvétele a sárga vagy a vörös listába, vagy b) a szennyező anyagok megakadályozzák a hulladék környezetvédelmi szempontból biztonságos hasznosítását."

12. Azon hulladékok vonatkozásában, amelyek a 259/93 rendelet II., III., illetve IV. mellékletében sem szerepelnek, a fenti

6 – Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy a G betűvel jelölt kategóriák a 259/93 rendelet II. mellékletében szereplő zöld lista hatálya alá tartoznak.

7 – HL L 288., 36. o.

rendelet 17. cikkének (8) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„Ha a III. és a IV. mellékletben felsorolt, hasznosításra szánt hulladékot vagy olyan, hasznosításra szánt hulladékot, amelyeket még nem soroltak be a II., III. vagy a IV. mellékletbe, olyan országokba vagy olyan országokon keresztül exportálnak, amelyekre az OECD-határozat nem vonatkozik, akkor:

– a 15. cikket a (3) bekezdés kivételével megfelelően alkalmazni kell,

– indokolt kifogások csak a 7. cikk (4) bekezdése szerint emelhetők,

kivéve, ha a 16. cikk (1) bekezdése b) pontjának megfelelően megkötött kétoldalú vagy többoldalú megállapodások másként rendelik, és az e cikk (4) vagy (6) bekezdésében, vagy a 15. cikkben meghatározott ellenőrzési eljárás alapján."

13. A 259/93 rendelet 15. cikke határozza meg a vörös listán szereplő hulladékokra vonatkozó előzetes bejelentési és engedélyeztetési eljárást.

14. Végezetül fel kell hívni a figyelmet a fenti rendelet 26. cikkére, amelynek értelmében:

„1. Illegális szállításnak minősül az olyan hulladékszállítás, amelyet úgy bonyolítanak le, hogy:

a) nem jelentik be azt az e rendelet rendelkezéseiben említett összes érintett illetékes hatóságnak; vagy

b) az e rendelet rendelkezéseiben említett érintett illetékes hatóságok azt nem hagyják jóvá.

[...]

2. Ha az ilyen illegális szállításért a hulladék bejelentője felelős, akkor a küldő ország illetékes hatósága gondoskodik arról, hogy azután, hogy az illetékes hatóság tudomást szerzett az illegális kereskedelemről, 30 napon belül, vagy más olyan időszakon belül, amelyről az érintett illetékes hatóságok megállapodnak, a kérdéses hulladékot:

a) a bejelentő vagy – szükség esetén – maga az illetékes hatóság visszaszállítsa a küldő tagállamba; vagy ha ez nem lehetséges,

b) más, környezetbarát módon ártalmatlanítsák vagy hasznosítsák.

Ebben az esetben új bejelentést kell tenni. A rendeltetési ország illetékes hatóságának kellően indokolt és ésszerű magyarázattal kiegészített kérése esetén sem a küldő tagállam, sem a tranzittagállam nem emel kifogást az ilyen hulladékok visszaszállítása ellen."

III – A tényállás és az előzetes döntéshozatalra terjesztett kérdések

15. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnően, 2004 márciusában a Franciaországban székhellyel rendelkező Omni Metal Service társaság (a továbbiakban: OMS) kábel hulladékot értékesített egy fémhulladék hasznosítására szakosodott ausztráliai cégcsoporthoz tartozó kínai vállalkozás számára.

16. Az OMS a szóban forgó hulladékot Bilbaóból (Spanyolország) tengeri úton, Hollandián keresztül szállította a Kínai Népi Demokratikus Köztársaságba. A szállítást a kínai hatóságok a CCIC vizsgálata következtében előzetesen engedélyezték, a tranzitszállítást az illetékes holland hatóságoknak ugyanakkor nem jelentették be.

17. A holland hatóságok vizsgálata nyomán fény derült arra, hogy a szállított kábelek, amelyeket a kísérő dokumentumokban „elektronikus" kábeleknek tüntettek fel, PVC-vel bevont rézmagból készült, különböző – 15 cm-t is elérő – átmérőjű kábelek voltak. A holland hatóságok úgy vélték, hogy a réz és PVC ilyen jellegű kombinációja nem szerepel a 259/3 rendelet II., III., illetve IV. mellékleteinek egyik fejezetében sem, különösen nem a zöld listában, ezért a hulladékot tartalmazó konténert visszairányították a küldő országba, Spanyolországba, arra hivatkozva, hogy a szállítás az említett rendeletben rögzített bejelentési és engedélyezési eljárások megkerülésével történt, ezért e rendelet 26. cikke szerinti illegális szállításnak minősült.

18. Ezzel párhuzamosan büntetőeljárást kezdeményeztek az OMS ellen, amiért úgy szállított hulladékot, hogy azt nem jelentette be előzetesen a tranzitország illetékes hatóságainál a 259/93 rendelet 15. cikke értelmében.

19. Előzetes döntéshozatalra utaló határozatában a Rechtbank te Rotterdam azt állítja, hogy az ügyészség szerint a szóban forgó hulladékok nem sorolhatók a zöld lista GC 020 kódja alá, mivel nem háztartási kábelekből és/vagy huzalokból, hanem nagy átmérőjű (föld alatti) kábelekből állnak.

20. Az ügyészség ezenkívül azt is állítja, hogy, mivel a PVC és réz szóban forgó kombinációja mint olyan nem szerepel a zöld listán, az nem tartozhat az említett lista hatálya alá, mivel, figyelembe véve a 259/93 rendelet céljait és azt a tényt, hogy a „zöld" anyagok szállítására alkalmazandó eljárás a rendelet által felállított rendszer alól kivételt képez, a fenti listát megszorítóan kell értelmezni, és korlátozottan kell alkalmazni. Fenti állításának alátámasztására az ügyészség hivatkozik a Beside és Besselsen ügyben hozott ítéletre [8], amelyben – érvelése szerint – a Bíróság kimondta, hogy a fenti rendelet II. mellékletében felsorolt hulladékok szállítására vonatkozó eljárást kizárólag „megfelelően szétválasztott zöld anyagok" esetében, vagy olyan „zöld" anyagok kombinációjára lehet alkalmazni, amelyek – ha nincsenek szétválasztva – a zöld listán valamely kombinációjukban szerepelnek.

21. Ezért a 259/93 rendelet 17. cikkének (8) bekezdésével összhangban a hivatkozott rendelet 15. cikkét analógia útján kell alkalmazni a nem OECD-tagállam Kínába irányuló, olyan „zöld" anyagokat tartalmazó hulladékszállításra, amely anyagok nincsenek szétválasztva, és amelyek az adott összetételükben nem szerepelnek a rendelet egyik listáján sem. Az ügyészség ezért úgy véli, hogy az adott szállítást az illetékes holland hatóságoknak be kellett volna jelenteni.

22. Az OMS vitatja a fenti érvelést arra hivatkozva, hogy a szóban forgó kábelek a GC 020 kód alá tartoznak, mivel egyedül a kábelek összetétele, és nem az átmérője vagy eredete irányadó e minősítéshez. Mivel a szóban forgó kábelek PVC és réz összetevőkből állnak, a GC 020 kód alá besorolt elektronikai alkatrészekből származó hulladékokhoz hasonlóan minősíthetők, mivel a fenti kód hatálya alá tartozó kábelek és/vagy huzalok általában ugyanilyen anyagokból állnak.

23. Másodlagos jelleggel az OMS úgy érvel, hogy a zöld listán szereplő anyagok kombinációjára akkor is a zöld listára vonatkozó eljárást kell alkalmazni, ha a két alapanyag adott kombinációja nem szerepel a zöld listán. Ezt az értelmezést támasztja alá a tagállamok zömében – beleértve a küldő országot, Spanyolországot –, valamint a rendeltetési országban, Kínában követett gyakorlat is.

8 – A C-192/96. sz. ügyben 1998. június 25-én hozott ítélet (EBHT 1997., I-4029. o.)

24. A Rechtbank te Rotterdam, mivel kételyei támadtak a 259/93 rendelet alkalmazandó rendelkezéseinek értelmezésére vonatkozóan, az eljárás felfüggesztéséről határozott, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1. Tekinthetők-e a Zöld Lista GC 020 kódja szerinti »Hulladék elektronikai alkatrészeknek (pl. [...] huzal stb.)« olyan kábelhulladékok, mint a szóban forgó (részben 15 cm átmérőjű) kábelhulladékok?

2. Amennyiben az első kérdésre adott válasz nemleges: a Zöld Lista szerinti hulladékanyagnak tekinthető vagy tekintendő-e a Zöld Listában nevesített hulladékanyagok olyan kombinációja, amely maga nem szerepel ebben a listában, és szállítható-e a hulladékanyagok e kombinációja hasznosítás céljából anélkül, hogy a bejelentési eljárás alkalmazandó lenne?

3. Szükséges-e ebben az összefüggésben az, hogy ezeket a hulladékanyagokat szétválasztva kínálják vagy így szállítsák?"

25. Az OMS, a holland és a portugál kormány, valamint az Európai Közösségek Bizottsága észrevételeket nyújtott be a Bíróság eljárási szabályzatának 23. cikke alapján. Az OMS, a holland kormány és a Bizottság megjelent a tárgyaláson.

IV – Jogi értékelés

A – *Az első kérdésről*

26. Első kérdésével a kérdést előterjesztő Bíróság lényegében arra kér választ, hogy a különböző átmérőjű, PVC és réz összetételéből származó kábelek tekinthetők-e a GC 020 kód alá tartozó hulladék elektronikai alkatrésznek, és szállíthatók-e előzetes bejelentés nélkül mint zöld lista szerinti hulladékok.

27. Az OMS e tekintetben fenntartja álláspontját, miszerint a GC 020 kód nem jelent kimerítő felsorolást, hanem olyan maradvány kategóriát képez, ahol a „hulladék elektronikai alkatrészek" besoroláshoz szükséges meghatározó elem a hulladékok összetétele, és lényegtelen, hogy – kábelek és huzalok esetében – magán- vagy települési háztartásból származnak-e, illetve milyen kiterjedésűek, különösen átmérőben vagy hosszban megadott méretük szerint. Mivel a szóban forgó 259/93 rendelet célja a környezet

védelme, ahhoz, hogy a kábelek a fenti kategóriába sorolhatók legyenek, az OMS álláspontja szerint elegendő az, hogy összetevőik anyaga nem szennyezett olyan mértékben, hogy a hulladék hasznosítása során az emberi egészségre és a környezetvédelemre kockázatot jelentene. Következésképpen, a szóban forgó kábeleket, amelyek a legtöbb elektronikus kábelhez és vezetékhez hasonlóan réz és PVC kombinációját tartalmazzák, és más anyagokkal nem szennyezettek, hulladék elektronikus alkatrészhez hasonló hulladéknak kell tekinteni, ezért kötelező előzetes bejelentés nélkül szállíthatóak.

28. A GC 020 kód kiterjesztő értelmezését az OMS az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló, 2003. január 27-i 2002/96/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre – Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közös nyilatkozata a 9. cikk vonatkozásában [9] – történő hivatkozással támasztja alá, mely irányelv – azonos összetevőikre tekintettel – az elektromos és elektronikus alkatrészekből származó hulladékok kezelésének egységes rendszerét teremti meg, amennyiben e két típusú alkatrész ártalmatlanítása vagy hasznosítása nem jelent különleges kockázatot a környezetre.

29. A holland kormány a maga részéről úgy véli, hogy a 259/93 rendelet ama célja, hogy a környezet és az emberi egészség védelmének magas szintjét biztosítsa, – mint ahogyan ezt a rendelet (1)–(5) és (8) preambulumbekezdése is rögzíti, és ahogyan azt a Bíróság a Parlament kontra Tanács ügyben hozott ítéletében [10] is megállapította, – feltételezi egyrészről a zöld listán szereplő hulladékok hasznosítási célból történő szállítására vonatkozó egyszerűsített eljárás korlátozott alkalmazását, mivel ez a 259/93 rendeletben felállított általános ellenőrzési rendszer alóli kivételt képez, másrészről az abban felsorolt hulladéktípusok megszorító értelmezését.

30. E megszorító értelmezés alapján a hulladékok GC 020 kód szerinti besorolásának döntő eleme a hulladék „eredete", ami azt jelenti, hogy a hulladékok „elektronikai berendezésekből" származnak, ami szükségszerűen elhatárolandó az elektromos berendezésekből származó hulladékoktól, amelyekre kifejezetten a GC 010 kód vonatkozik.

31. Mivel a szóban forgó hulladékokat a szállításhoz szükséges kísérő dokumentumokban elektronikai kábelként tüntették fel, és mivel ezalatt „elektromosság szállítására használt földalatti vezetékeket" kell érteni, a holland kormány arra következtet, hogy ez utóbbiak nem tartozhatnak a zöld lista GC 020 kódja alá.

9 – HL L 37., 24. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 7. kötet, 359. o. A 2003. december 8-i 2003/108/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 345., 106. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 7. kötet, 692. o.) módosított irányelv (a továbbiakban: a 2002/96 irányelv).

10 – A C-187/93. sz. ügyben 1994. június 28-án hozott ítélet (EBHT 1994., I-2857. o.) 18–23. pontja.

32. Véleményünk szerint, és amint a Bizottság a tárgyaláson kifejtette, a GC 020 kód szemantikai elemzése azt mutatja, hogy a „hulladékok" és az „összetevők" kifejezések a hulladékok osztályozása céljából egyszerűen leíró jellegűek, és nem bírnak feltétlen jelleggel. Az alapügyben szereplő hulladékok általános összetételének (ami jelen esetben réz és PVC, a kábelek és vezetékek legjellemzőbb összetevői) sem lehet döntő jelentőséget tulajdonítani a GC 020 kód szerinti besorolás szempontjából, mivel arra e kód szövegében nincs utalás, és ugyanez vonatkozik a hulladékok „háztartási vagy települési" eredetére is.

33. Az egyetlen elem, ami a hulladékok fenti kód szerinti osztályozásához meghatározó lehet, a hulladékok jellege. A GC 020 kód valójában az elektronikai alkatrészekből származó hulladékokra vonatkozik, amiben a kábelek és huzalok csupán példaként szerepelnek. Az osztályozás szempontjából meghatározó elem tehát a hulladékok „elektronikai" jellege, azaz hogy adott elektronikai berendezésnek részét képzik-e vagy képezték-e, függetlenül a hulladék összetételétől, méretétől, illetve háztartási vagy települési eredetétől.

34. Ezt az értelmezést támasztja alá egyrészről a különböző nyelvi változatok egységessége az „elektronikai" kifejezésre vonatkozóan, másrészről a GC 020 kódot is magában foglaló GC szakasz rendszertani értelmezése („egyéb fémtartalmú hulladékok"). Valójában a GC szakasz első kategóriájaként szereplő GC 010 kód az, aminek alkalmazása meghatározó mértékben függ az elektromos szerelvényekből származó hulladékok eredetétől és („kizárólag fémekből és ötvözetekből álló") összetételétől. E tekintetben eltér a következő, azaz a jelen esetben szóban forgó GC 020 kódtól, amelynek alkalmazási köre korlátozott, amennyiben kizárólag az „alapanyag, illetve nemesfém hasznosítására" alkalmas, elektronikai eredetű hulladékokat tartalmazza.

35. Ebből következik, hogy, ahogyan ezt már említettük, a GC 020 kód nem alkalmazható minden, csupán példa jelleggel felsorolt huzal és kábel esetében, hanem kizárólag azokra, amelyek elektronikainak minősíthető berendezésekből származnak vagy származtak.

36. Ami egyébként a 2002/96 irányelvet illeti, bár az közös rendszert hoz létre az elektronikai és elektromos berendezésekből származó hulladékok kezelésére, ami alapján arra lehet következtetni, hogy a zöld lista szerinti osztályozás szempontjából nem bír jelentőséggel a hulladékok e két kategóriája közötti különbségtétel, érdemes néhány észrevételt fűzni hozzá.

37. Elsősorban emlékeztetni kell arra, hogy a fenti irányelv a jelen ügyre nézve korlátozott jelentőséggel bír, mivel az átültetésére szabott határidő az alapügy tényállásának megvalósulásakor még nem járt le.

38. Másodsorban az OMS által fenntartott érvelés, mind időrendi alapon, mind a jogalap és az önálló alkalmazási kör okán vitatható. Különösen veszélyes a szóban forgó 259/93 rendelet rendelkezéseit egy későbbi jogszabály, különösen egy kilenc évvel később elfogadott irányelv fényében automatikusan értelmezni próbálni. Annál is inkább, mert a fenti irányelv hatálya a szóban forgó rendelet alkalmazását nem érinti.

39. Végezetül a 259/93 rendelet GC 010 és GC 020 kódjainak az elektronikai szerelvények és elektromos berendezések megkülönböztetésén alapuló szabályozása visszaköszön az első rendeletet helyettesítő, és a 2002/96 irányelvnél négy évvel később elfogadott 1013/2006 rendeletben [11] is.

40. Fenti következtetések fényében úgy véljük, hogy a hulladéktípusok elektronikai vagy elektromos „eredet" alapján történő megkülönböztetése a 2002/96 irányelv által felállított rendszer tekintetében is lényeges marad.

11 – Lásd a 2. lábjegyzetet. E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy az érintett rendelet III. (helyesen: II.) melléklete (zöld lista) értelmében a GC 010 és GC 020 kódok közötti különbségtétel elsőbbséget élvez a – fenti rendelet V. melléklete 1. részének B. listája által átültetett – Bázeli Egyezmény IX. mellékletének B 1100 kódja alatt szereplő osztályozással szemben, amely közös rendszert vezet be a az elektromos és elektronikai szerelvények vonatkozásában.

41. Miután e tények összességét tisztáztuk, majd – ténybeli körülményről lévén szó, amelynek mérlegelése nem tartozik a Bíróság hatáskörébe – a kérdést előterjesztő bíróság feladata lesz annak meghatározása, hogy a szóban forgó kábelek elektronikai berendezésből származnak – amely kérdésben a felek között a tárgyalás során további vita alakult ki –, és így a 259/93 rendelet GC 020 kódja alá tartoznak-e, következésképpen a zöld listára vonatkozó egyszerűsített szállítási eljárás alkalmazható-e rájuk.

B – *A második és a harmadik kérdésről*

42. Most áttérünk a második és harmadik kérdés együttes vizsgálatára, amelyekben a kérdést előterjesztő bíróság lényegében annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Zöld Listában nevesített hulladékanyagok egy adott kombinációja, amely maga nem szerepel a listán, a Zöld Lista szerinti hulladékanyagnak tekinthető vagy tekintendő-e, és szükséges-e az, hogy a kombinációt alkotó két hulladékanyagot szétválasztva kínálják fel vagy szállítsák.

43. Ez a pontosítás azért fontos, mert ennek alapján határozható meg, hogy a 259/93 rendeletben rögzített ellenőrzési rendszerek közül melyiket kell alkalmazni a fenti hulladékanyagok szállítására. Abban az esetben, ha a zöld listán szereplő hulladékanyagok kombinációi zöld lista szerinti hulladékanyagnak minősülnek, a 1547/1999 rendelet D. melléklete értelmében szállításukat

nem kell bejelenteni a Kínai Népi Demokratikus Köztársaságnak. Ezzel szemben, ha kizárjuk azt, hogy a „zöld" hulladékanyagok kombinációi a zöld lista hatálya alá tartozhatnak, – mivel a fenti rendelet egyik mellékletében sem szerepelnek –, arra a következtetésre kell jutnunk, hogy azokra a vörös listában nevesített hulladékanyagok kivitelére előírt előzetes bejelentési rendszert kell alkalmazni (a 259/93 rendelet 15. cikke).

44. A második és harmadik kérdés vonatkozásában a holland kormány, hivatkozva a fenti rendeletnek a környezet és az emberi egészség védelmére vonatkozó célkitűzéseire, a zöld lista megszorító értelmezését javasolja, amelyet több érvvel is alátámaszt. Elsősorban, a lista több olyan hulladéktípust is nevesít, amely két „zöld" hulladékanyag kombinációjából áll, amely alapján feltételezhető, hogy a lista kimerítő jellegű és végleges felsorolást ad. Másodsorban a holland kormány azt hangsúlyozza, hogy valamely hulladékanyag zöld listára történő felvétele az anyag különválasztott formában történő hasznosításával összefüggő kockázatok előzetes vizsgálatának eredménye, ami kizárja a listán nem nevesített kombinációk zöld listára való felvételét, amennyiben a hasznosításukhoz kapcsolódó esetleges kockázatokat nem mérték fel.

45. A holland kormány végezetül úgy véli, hogy több „zöld" hulladékanyag kombinációja kiemelt környezeti kockázatot is eredményezhet abban az esetben, ha a hulladékanyagok közül csak az egyiket hasznosítják, míg a többit ártalmatlanítják. Egy ilyen helyzetben a fenti kockázat eshetősége kétségkívül kizárja a zöld lista szerinti rendszer alkalmazhatóságát a fenti kombinációkra. A holland kormány szerint pontosan ez történt az alapeljárásban, mégpedig úgy, hogy az elektronikus kábelek általános alkotórészét képező rezet a PVC bevonat ellenőrizetlen leégetésével hasznosítják.

46. A portugál kormány is a zöld lista hasonlóan megszorító értelmezését javasolja.

47. Az OMS ezzel szemben úgy véli, hogy a zöld listán nevesített két hulladékanyag hasznosításra szánt kombinációja önmagában nem jelent nagyobb környezeti kockázatot az adott kombinációt alkotó különböző hulladékanyagokkal egyedi hasznosításával összefüggő kockázatnál, ennélfogva az ilyen típusú hulladékanyag a zöld lista hatálya alá tartozik. Ezt az értelmezést támasztja alá, mint ahogyan arra korábban rámutattunk, az egyes tagállamok – és a rendeltetési ország, Kína – által követett gyakorlat is.

48. Az OMS szerint ezt az álláspontot támasztja alá az OECD 2002. május 21-i határozata [12] is, amelynek értelmében a zöld

12 – C (2001) 107 végleges

lista szerinti rendszer vonatkozik a „zöld hulladékanyagok" egymás közötti kombinációira is, feltéve, hogy összetett formájukban környezetvédelmi szempontból nem akadályozzák a biztonságos hasznosítást. Az OMS úgy véli, hogy ez a határozat fontos támpontot ad a 259/93 rendelet által bevezetett rendszer értelmezéséhez, jóllehet az alapeljárásban nem alkalmazható közvetlenül, mivel a Kínai Népi Demokratikus Köztársaság e szervezetnek nem tagja.

49. A Bizottság, jóllehet egyetért a zöld lista OMS által javasolt tág értelmezésével, úgy véli, hogy nem alkalmazható automatikusan az a szabály, amelynek alapján a zöld listás hulladék anyagok kombinációinak szállítása mentesül az előzetes bejelentési kötelezettség alól. A zöld listás hulladékanyagok egymás közötti kombinációjának hasznosításával összefüggő kockázatot minden egyes esetben vizsgálni kell. A jelen esetben, a PVC hasznosításával összefüggő kockázatok figyelembevételével, nem állítható, hogy a szóban fogó kábel a zöld lista hatálya alá tartozna, ezért az ilyen hulladéktípus esetében a zöld listára vonatkozó szállítási eljárások nem alkalmazhatók.

50. A magunk részéről úgy véljük, hogy bár a zöld lista első megközelítésre kimerítő jelleggel és a teljesség igényével sorolja fel azokat az eseteket, amelyek a 259/93 rendeletben szabályozott hulladékszállításra vonatkozó ellenőrzési eljárások hatálya alól mentesülnek, az alapügyben érintett lista hasonlóan megszorító értelmezése több szempontból sem indokolt.

51. Először is, jóllehet a zöld listán szereplő hulladékok – kivételes hulladéktípusként – ki vannak zárva a rendelet rendelkezéseinek hatálya alól, ahogyan azt az 1. cikk (3) bekezdése is rögzíti, és, mivel általában veszélytelenek, mentesülnek a szóban forgó jogszabály által meghatározott ellenőrzési eljárások hatálya alól, mindemellett úgy véljük, hogy ebből nem következik az, hogy a szóban forgó lista teljes és végleges lenne, amennyiben az ilyen értelmezés nézetünk szerint ellentétes lenne mind a 259/93 rendelet célkitűzéseivel, mind a zöld listához fűzött bevezető megfogalmazásával.

52. A fent említett preambulumbekezdés, amely nemcsak megfogalmazása, hanem a rendelet célkitűzéseinek ismételt meghatározásában nyújtott szerepe miatt is fontos, úgy rendelkezik, hogy a hulladék „függetlenül attól, hogy szerepel-e" ebben a listában, nem szállítható zöld listás hulladékként akkor, ha „más anyagokkal szennyezett" oly mértékben, hogy a vele kapcsolatos kockázatok megnövekedése miatt indokolt felvétele a sárga vagy vörös listába, vagy szennyezettsége megakadályozza a hulladék megfelelő hasznosítását.

53. Másodszor nem elszigetelt jelenség a zöld listához fűzött bevezető nyitott jellege, amint az a hulladékoknak – akár nevesítettek a listán, akár nem [13] – a zöld listára előírt rendszer hatálya alóli lehetséges kizárására való utalásból is kitűnik. A zöld lista különböző fejezetei alatt is fellelhetőek az olyan kifejezések, mint „ideértve, de nem kizárólag", „más", „például... más". Ezek a megfogalmazások is azt sugallják, hogy vannak olyan hulladékanyagok, amelyek bár nem szerepelnek a zöld listán, annak hatálya alá tartozónak minősülhetnek, ha a „zöld" hulladékok valamely specifikus fejezete alá beilleszthetőek.

54. Harmadszor, és egyáltalán nem utolsósorban, a fent hivatkozott Beside és Besselsen ügyben hozott ítéletében a Bíróságnak már volt alkalma a zöld listához fűzött bevezető hatályáról határozni, amikor kimondta, hogy a 94/721 határozattal módosított 259/93 rendelet sárga listájának AD 160 kódja alatt található „települési/háztartási hulladékok" kifejezés egyrészről azokat a hulladékanyagokat foglalja magában, amelyek elsősorban a fenti rendelet zöld listáján nevesített hulladékok és az e listán szereplő más hulladéktípusok egyvelegéből állnak, másrészről a „települési/háztartási hulladékok" nem kerülnek ki a „sárga hulladékok" felsorolásból, ezért nem állhatnak a zöld lista hatálya alatt, kivéve, ha szelektíven gyűjtötték, vagy megfelelően tárolták őket.

55. A fent említett Beside és Besselsen ügyben hozott ítélet 34. pontjában a Bíróság megállapította, hogy a „94/721 határozattal módosított 259/93 rendelet sárga listájának AD 160 kódja alatt található »települési/háztartási hulladékok« kifejezés egyrészről azokat a hulladékanyagokat foglalja magában, amelyek elsősorban a fenti rendelet zöld listáján nevesített hulladékok és az e listán szereplő más hulladéktípusok egyvelegéből állnak, másrészről az olyan hulladékanyagokat, amelyek a fenti rendelet II. mellékletét képző zöld listán szerepelnek, és a listán nem szereplő anyagok jelentéktelen mennyiségével szennyezettek". Úgy véljük, hogy helytelen a fenti ítélet e pontjára hivatkozni, mint ahogyan ezt az ügyészség az előzetes döntéshozatal iránti kérelem alapjául szolgáló jogvitában, és a holland kormány a jelen eljárásban tette, azt állítva, hogy a 259/93 rendelet általános szerkezete szerint a zöld listás hulladékokra vonatkozó eljárási rendszer kivételes jellegű, és ezért a zöld listát megszorítóan kell értelmezni.

56. A fenti állítás helyes értelmezéséhez figyelembe kell venni először is azt a kérdést, amire a Bíróság a fent hivatkozott Beside és Besselsen ügyben hozott ítéletének 32–

13 – E tekintetben meg kell ugyanakkor jegyezni, hogy a 259/93 rendelet eltérő nyelvi változatai nem egységesek. Az olasz, portugál és angol változatok például a következő kifejezéseket használják: „indipendentemente dal fatto che vi figuri o meno", „independentemente de estarem ou nao incluidos" és „regardless of wether or not wastes are included", míg a spanyol és francia változatok „independientemente de su inclusion" és „indépendamment de son inclusion" kevésbé tűnnek összeegyeztethetetlennek a zöld lista szerinti felsorolás esetlegesen teljes és végleges karakterével.

34. pontjában adott választ, majd a Bíróságnak a 34. pontban kifejtett álláspontját a vonatkozó indokolás egészének fényében kell értékelni.

57. Az első pontot illetően nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a tényt, amit a Bíróság maga is megállapít az említett ítélet 21. pontjában, hogy hulladékok más anyagokkal való keveredése ügyében kellett eljárnia, amit hagyományosan „külső szennyezettségnek" hívunk, és nem a jelen eljárás alapját képező jogvita tárgyát képező „belső keveredésnek" minősíthető hulladékegyesülés ügyében.

58. Amennyiben, amint láttuk, a Bíróság a fent hivatkozott Beside és Besselsen ügyben hozott ítéletében megállapította, hogy ahhoz, hogy zöld lista szerinti hulladéknak minősüljenek, a szóban forgó hulladékok megfelelő szétválasztása szükséges, ezt azért tette, mert az alapeljárás alapjául szolgáló jogvita tárgya külső anyagokkal való „szennyezettség" volt, azaz valamely „zöldnek" minősíthető hulladékanyagok szállításuk során keveredtek a zöld listán nem nevesített anyagokkal, aminek következtében megfelelő besorolásuk lehetetlenné vált. Szükségessé vált tehát megfelelő szétválasztásuk és kiválogatásuk az azonosítás és a zöld hulladéknak minősítés céljából, valamint annak elkerülése érdekében, hogy a valóságban olyan anyagok kerüljenek a zöld listához tartozónak minősített anyagok közé, amelyek hasznosítása környezetvédelmi szempontból kockázatos lehet.

59. A jelen esetben ezzel szemben hulladékok olyan kombinációjával van dolgunk, amely belső keveredésnek minősülhet, azaz hulladékanyagok olyan tartós egyesülésének, amelyek szétválasztása, történjen a PVC bevonat elégetése vagy a réztől való mechanikus elválasztása útján, már a 75/442 irányelv[14] szerinti hasznosítás első műveletének felel meg. Ebből következik, hogy sem a hulladékok szállítója, sem annak előállítója nem tudta volna a szóban forgó anyagokat szétválasztásuk érdekében kiválogatni.

60. Ezért nem lehet a „külső" szennyezettségnek nevezhető esetben a Bíróság által felállított „megfelelő szétválogatás és szelektív gyűjtés" kritériumát a jelen ügyben érintett, két különböző hulladékanyag „belső keveredésének" esetére kiterjeszteni.

61. A fent hivatkozott Beside és Besselsen ügyben hozott ítélet 34. pontjában foglalt álláspont meghozatalának körülményeit illetően meg kell jegyezni, hogy bár a Bíróság, a fenti álláspont érdekében ugyanezen ítélet 32. pontjában megállapította, hogy a „települési/háztartási hulladékok" nem kerülnek ki a „sárga hulladékok" fejezet alól, következésképpen csak szelektíven gyűjtve vagy megfelelően szétválogatva minősülhetnek a zöld lista hatálya alá tartozónak, ezt a *következő pontban kifejezetten meghatározott*

14 – A Bizottság különösen az érintett irányelv II B. mellékletének R 4 és R 11 szakaszait idézi: „Fémek és fémvegyületek visszanyerése/újrafeldolgozása" és „Az R1–R10 műveletek bármelyikéből származó hulladék hasznosítása".

okból tette, amely tartalmazza azt a *feltételt, amelyet a Bíróság szerint e tekintetben alkalmazni kell.* A 33. pont kimondja, hogy „mint ahogyan az a hulladékok zöld listájához fűzött bevezetőből is kitűnik, a hulladék, függetlenül attól, hogy szerepel-e ebben a listában, nem szállítható zöld listás hulladékként akkor, ha más anyagokkal oly mértékben szennyezett, hogy a) a hulladékkal kapcsolatos kockáztok megnövekedése miatt indokolt a hulladék felvétele a sárga vagy a vörös listába, vagy b) a szennyező anyagok megakadályozzák a hulladék környezetvédelmi szempontból biztonságos hasznosítását". A Bíróság által alkalmazott feltétel mindenekelőtt olyan feltétel, amely bár könnyen vezethet a generikus vagy ömlesztett keveredésből származó hulladékok zöld listáról való kizárásához vagy újrafelvételének megtagadásához, bizonyosan kevésbé alkalmazható a belső keveredésből származó hulladékokra. Ezenfelül és mindezek előtt olyan feltételről van szó, amely a Bíróság szerint egyértelműen kizárja a zöld lista kivételes jellegét, és azt, hogy azt minden esetben megszorítóan kellene értelmezni, mely értelmezés szerint csak és kizárólag a „zöld" hulladékanyagok ama kombinációi tartozhatnak a zöld listás rendszer hatálya alá, amelyeket a lista kifejezetten nevesít. Az egyetlen dolog, amire a fentiekből következtetni lehet, az, hogy a zöld listán nevesített anyagok adott kombinációját az adott eset konkrét körülményeinek figyelembevételével esetenként kell vizsgálni.

62. Fenti megfontolások alapján arra következtethetünk, hogy a közösségi jogalkotó nem kívánta kizárni annak a lehetőségét, hogy a zöld listás rendszer ne csak a zöld hulladékanyagok más anyagokkal való külső szennyezettségére, hanem a zöld hulladékanyagok „belső szennyezettségére" is alkalmazható legyen, feltéve, hogy a fenti szennyezettség miatt az ilyen anyagoknak a rendeltetési országban történő hasznosításával kapcsolatos kockázatok nem növekednek.

63. Ezt a feltevést támasztja alá Jacobs főtanácsnoknak a fent hivatkozott Beside és Besselsen ügyben hozott ítéletre vonatkozó indítványa is, amely 33. pontjában a) azon álláspontot illetően, miszerint valamely általános kategória alá sorolt zöld hulladék nem keveredhet valamely más általános kategória alá sorolt hulladékkal a bejelentési kötelezettség alóli mentesítés céljából, kimondta, hogy ez az álláspont nem alkalmazható a „belső keveredés" esetére, valamint b) belső keveredésnek minősítette a papírcímkével ellátott üveg kombinációhoz hasonló hulladékot, amely kétségkívül párhuzamba állítható a jelen esetben szereplő, PVC bevonat és rézmag kombinációból álló hulladékkal [15].

64. Az indítványunkban kifejtett értelmezést nézetünk szerint nemcsak a zöld lista általános szerkezete és céljai támasztják alá, hanem a hulladékszállításra vonatkozó közösségi szabályozás mögött húzódó célkitűzések is.

15 – „Az ismertetés napja: 1997. október 23."

65. Emlékeztetni kell arra, hogy – ahogyan ezt a 259/93 rendelet tizennegyedik preambulumbekezdése egyértelműen kifejti –, a zöld lista célja, hogy a hasznosításra szánt hulladékok szállítmányait mentesítse az általános ellenőrzési eljárás hatálya alól, ha feldolgozásuk nem jelent kockázatot a környezetre és az emberi egészségre. Az elérni kívánt cél az, hogy egyrészről az illetékes hatóságok számára lehetővé váljon, hogy a környezetre tényleges kockázatot jelentő hulladékszállítmányokkal foglalkozhassanak, amennyiben tehermentesítik őket a lényegtelennek minősülő bejelentések okozta túlterheltség alól, másrészről előmozdítsa a hasznosítási „üzletet" az ilyen jellegű hulladékfeldolgozásra szánt hulladékok szállítmányaira előírt eljárások egyszerűsítésével.

66. A fenti célkitűzésekkel aránytalan lenne, ha két olyan hulladékanyag, amelynek hasznosítása nem jelent kockázatot a környezetre, a) csupán azon oknál fogva nem részesülhetne a zöld lista szerinti rendszer előnyeiből, mert belső keveredés formájában jelennek meg annak ellenére, hogy az egyesülés ténye nem akadályozza a környezetvédelmi szempontból biztonságos hasznosítást, és b) minden esetben, még kockázat hiányában is, a veszélyesnek minősített hulladékok (pl. a vörös listán nevesített anyagok) szállítására vonatkozó szigorúbb ellenőrzési rendszer hatálya alá tartozónak kellene tekinteni őket.

67. Ezenkívül, az előző pontban kifejtett korlátozó megközelítés a 259/93 rendelet célkitűzéseinek fényében is kizárható.

68. Jóllehet általánosságban elmondható, hogy a 259/93 rendelet célja az ellenőrzési eljárások egységes rendszerének megteremtése a hulladékok szállításának korlátozása céljából, és a természetes erőforrások védelmének biztosítása érdekében, meg kell azonban jegyezni, hogy az egész ellenőrzési rendszer a hulladékok „ártalmatlanítására" vagy „hasznosítására" vonatkozó műveletek közötti alapvető distinkción nyugszik.

69. A környezet védelme céljából a fenti rendelet az ellenőrzési eljárásokkal a határokon átívelő, ártalmatlanításra szánt hulladékszállítmányok korlátozását kívánja elérni, olyan elvek alkalmazásával, mint „önállóság és közelség"; ezek az elvek azonban a kizárólag hasznosításra szánt hulladékok esetében nem alkalmazhatóak [16]. Ez utóbbi esetre – a hasznosítás előmozdítása érdekében – a közösségi jogalkotó létrehozta a szabad szállítás rendszerét azzal az egyetlen feltétellel, hogy a szállítás nem jelenthet kockázatot a környezetre, így a gazdasági szereplőkre bízta az ilyen hulladéktípusok feldolgoztatását abban az országban és azzal a vállalkozással, amely a legkedvezőbb gazdasági feltételeket kínálja.

16 – Lásd e tekintetben, többek között a C-203/96. sz., Dusseldorp és társai ügyben 1998. június 25-én hozott ítélet (EBHT 1998., I-4075. o.) 32–34. pontját.

70. Következtésképpen az adminisztratív eljárások egyszerűsítésére és a hulladékok produkciós láncba történő reintegrációjának támogatására vonatkozó fenti célkitűzések fényében a zöld listán egyenként nevesített anyagok kombinációja a lista hatálya alá tartozónak minősülhet akkor is, ha az adott kombináció a listán nem szerepel, feltéve, ha a zöld listához fűzött bevezető a) és b) pontjában meghatározott feltételek teljesülnek.

71. Különösen úgy véljük, hogy a hulladékok valamely összetett formában történő szállítása a zöld listás rendszer hatálya alá tartozik bizonyos feltételek teljesülése esetén, nevezetesen a) ha a szóban forgó kombinációk két zöld listás anyag kombinációi, b) ha a hulladékok ilyen típusú kombinációját a 75/442 irányelv szerinti hasznosításra szánták, és c) ha a hulladék anyagok szóban forgó kombinációja nem növeli szennyezettségüket oly mértékben, hogy a hasznosításukkal kapcsolatos, környezetre gyakorolt kockázat szintjét a szétválasztott formában történő hasznosítás kockázati szintjéhez képest megemeli.

72. Következésképpen a jelen esetben elsősorban arról kell megbizonyosodni, hogy a szóban forgó kábeleket a rendeltetési országban történő hasznosításra szánták, különösen annak biztosításával, hogy a kábelek feldolgozásának első fázisa a 75/442 irányelv [17] B. mellékletében meghatározott besorolás szerinti „hasznosítási" művelet lesz. Abban az esetben például, ha a szóban forgó kábel feldolgozása a rézmag és a PVC bevonat szétválasztásával kezdődik, ezt a szétválasztást a fenti irányelv B. mellékletében meghatározott valamely művelettel összhangban kell elvégezni ahhoz, hogy „hasznosításnak" minősülhessen.

73. Másodsorban, meg kell határozni azt, hogy adott összetételükre tekintettel lehetséges-e a kábeleket alkotó két hulladék anyag környezeti szempontból biztonságos hasznosítása, illetve az nem jelent-e nagyobb kockázatot a környezetre, mint amit a réz és PVC szétválasztott formában történő hasznosítása jelentene.

74. A zöld lista fent kifejtett értelmezésének alátámasztása céljából emlékeztetünk arra, hogy nemcsak a spanyol jogban, azaz a feladó ország jogában, hanem a tranzitország, azaz Hollandia jogában is – legalábbis a bírósági határozatok értelmében – a zöld lista hatálya alá tartozónak minősülnek a zöld listán önmagukban nem nevesített, de zöld listás hulladékanyagok kombinációjából származó hulladékok. Ez következik Spanyolország vonatkozásában az OMS által bemutatott

17 – Mint ahogyan azt már bemutattuk, a 259/93 rendeletben a hulladékok szállítására vonatkozó ellenőrzési rendszer meghatározásának céljából rögzített feltételek egyike a szállítás céljára vonatkozik. E tekintetben szükséges meghatározni a hulladék feldolgozásának első műveletét (lásd a C-116/01. sz., SITA-ügyben 2003. április 3-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-2969. o.] 40–49. pontját). Kizárólag akkor teljesül a szóban forgó szállítás esetében a zöld lista szerinti rendszer alkalmazhatóságára előírt első feltétel, ha a szállítás tárgyát képező hulladékok kezelésének első művelete a 75/442 irányelv szerinti „ártalmatlanításnak" tekinthető.

írásbeli észrevételekből, Hollandia esetében pedig Rechtbank te Rotterdam előzetes döntéshozatalra utaló határozatában a Raad van State 2005. május 11-én hozott ítéletére történő hivatkozásból.

75. A holland kormány álláspontjával ellentétben egyébként úgy véljük, hogy a zöld lista ilyen értelmezését nem érvényteleníthetí az a tény, hogy a lista egyes zöld listás hulladékok kombinációit kifejezetten nevesíti, úgymint a GK 020 kód alatti „gumihulladékok", vagy a GO 050 kód alatti „egyszer használatos fényképezőgép, elem nélkül". Véleményünk szerint itt a hulladékok klasszikus kombinációiról van szó, amelyek tekintetében megállapítható, hogy azokat a közösségi jogalkotó csupán az egyszerűség kedvéért, és pusztán példálózó jelleggel kívánta megemlíteni.

76. Hasonló módon, a jelen indítvány 70. és azt követő pontjaiban megfogalmazott észrevételeinket nem érinti az, hogy a szóban forgó 259/93 rendeletet a közelmúltban helyettesítette a 1013/2006 rendelet, amely különös szabályozást tartalmaz a zöld listán önmagukban nevesített hulladékokból származó, de összetett formájukban nem szereplő keverékek szállítására vonatkozóan, feltéve, hogy a zöld listára létrehozott rendszer kizárólag olyan keverékekre vonatkozik, amelyek összetevői nemcsak „zöld" hulladékanyagok, hanem egy bizonyos mellékletben (III A) is szerepelnek, amely a tagállamok javaslata alapján a „komitológiának" nevezett eljárás alkalmazásával módosítható. A rendszer ilyen jellegű módosítását indokolja a környezetvédelem és jogbiztonság egyensúlyban tartásának igénye, amelyet nyilvánvalóan jobban biztosít az, ha az egyedi ítéleteken alapuló rendszer egy részletes szabályozáson alapuló, és az egyedi esetekre is megfelelően alkalmazható rendszer felé mozdul el.

77. Ugyanakkor az a tény, hogy a fenti jogszabályváltozásokat megelőzően alkalmazandó rendszer magában hordozta a jelen indítványban bemutatott jellemzőket, azzal a következménnyel jár, hogy a hulladékszállításra vonatkozó legutóbbi szabályozással létrehozott új rendszerre a régi rendszer alkalmazásakor nem lehet hivatkozni; és ennek különösen a *nulla poena sine lege* római jogi elvvel összhangban érvényesülnie kell, tekintettel arra, hogy a szóban forgó szabályozást, ahogy azt az alapeljárás tényállása is pontosan jelzi, büntetőjogi szankciót tartalmazó rendszerrel együttesen kívánták alkalmazni.

V – Végkövetkeztetések

78. A fenti következtetések alapján azt javasoljuk a Bíróságnak, hogy a Rechtbank te Rotterdam által előterjesztett kérdésekre az alábbiak szerint válaszoljon:

„1) A 2001. december 28-i 2557/2001/EK bizottsági rendelettel módosított, az Európai Közösségen belüli, az oda irányuló és az onnan kifelé történő hulladékszállítás felügyeletéről és ellenőrzéséről szóló, 1993. február 1-ji 259/93/EGK tanácsi rendeletben szereplő, hulladékok zöld listájának (II. melléklet) GC 020 kódja alá tartoznak a kábelből származó hulladékok, ha a kábelek elektronikai berendezés részét képezték vagy képzik.

2) A 2557/2001 rendelettel módosított 259/93 rendelet zöld listájában nevesített hulladékanyagok valamely kombinációja, amely maga ebben a listában nem szerepel, zöld lista szerinti hulladékanyagnak tekinthető, és a zöld lista szerinti szállítási rendszer hatálya alá tartozhat, feltéve, hogy a szállítás a fenti hulladék rendeltetési országban történő hasznosítása céljából történik, és a zöld listához fűzött bevezető a) és b) pontjaiban meghatározott feltételek teljesülnek.

3) A 2557/2001 rendelettel módosított 259/93 rendelet zöld listájának hatálya alá tartozó anyagok kombinációi esetén nem szükséges, hogy ezeket a hulladékanyagokat szétválasztva kínálják vagy szállítsák ahhoz, hogy szállításukra a zöld lista által felállított rendszer alkalmazható legyen."